МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра политологии

Кохович
Игорь Юрьевич

ИНФОРМАЦИОННАЯ ВОЙНА КАК ИНСТРУМЕНТ СОВРЕМЕННОЙ ПОЛИТИКИ

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат философских наук, доцент
Симановский Сергей Иванович

Допущен к защите
«____»_____20___г.
Зав. кафедрой политологии
доктор политических наук, профессор Н.А.Антанович

Минск, 2025

Оглавление

РЕФЕРАТ **3**

РЭФЕРАТ **4**

ABSTRACT **5**

ВВЕДЕНИЕ **6**

ГЛАВА 1 ИНФОРМАЦИОННАЯ ВОЙНА КАК ИНСТРУМЕНТ СОВРЕМЕННОЙ ПОЛИТИКИ И ПРОТИВОСТОЯНИЯ ПОЛИТИЧЕСКИХ СИСТЕМ **9**

1.1Информационная война как инструмент борьбы за разделение сфер влияния в политике: понятие, ключевые характеристики информационных конфликтов, особенности информационного противостояния в политике и экономике **9**

1.2 Признаки распада старой модели мира, причины, сценарии реализации, последствия современных информационных войн, их роль в формировании новой модели глобального мира **21**

1.3Информационная война как основное средство воздействия на массовое сознание: основные методы воздействия, основные платформы противостояния (СМИ, социальные сети), возможности для противодействия противнику **28**

1.4Анализ современных информационных войн: на примере информационного противостояния России и Украины, России, США и Евросоюза **32**

ГЛАВА 2 ИНФОРМАЦИЯ КАК ОСНОВНОЕ СРЕДСТВО ВЕДЕНИЯ ГИБРИДНЫХ ВОИН И БОРЬБЫ ЗА СОЗДАНИЕ НОВЫХ ЦЕНТРОВ СИЛЫ **35**

2.1 Анализ крупнейших информационных войн современного мира на примере войн в Южной Осетии 2008 года и Ливии 2011 года **35**

2.2 Противодействие информационным войнам в Союзном государстве Республики Беларусь и Российской Федерации **39**

ЗАКЛЮЧЕНИЕ **48**

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ **53**

РЕФЕРАТ

Объем работы: 57 страниц, 57 использованных источников.

Ключевые слова: информационная война, информационная безопасность, средства массовой информации, кибербезопасность, информационные технологии, информационное воздействие, пропаганда.

Объект исследования: информационная война в контексте современной политики.

Предмет исследования: Сущность, методы, технологии и влияние информационной войны на политические процессы в современном мире. А также, стратегии противодействия.

Цель дипломной работы: Комплексный анализ информационной войны как явления современной политики, выявление ее сущности, основных характеристик, методов и влияния на политические процессы. Оценка роли и значения информационной войны в контексте современной геополитической борьбы, внутриполитических процессов и информационной безопасности Республики Беларусь.

Задачи дипломной работы:

1) изучить генезис информационной войны;

2) отразить основные подходы к определению информационной войны;

3) дать типологию информационным войнам по различным критериям;

4) выявить роль информационных войн в распаде однополярного мира и перехода к многополяронму;

5)проананлизировать крупнейшие информаионных войны современности: на примере Российской Федерации и Украины, войны в Южной Осетии, Ливийской Республики;

6) проанализировать механизмы противодействия информационным войнам в Союзном государстве Республики Беларусь и Российской Федерации;

Методология исследования: Анализ, синтез и индукция, дедукция, абстрагирование, классификация, системный анализ, сравнительный анализ, контент-анализ, метод экспертных оценок.

Научная новизна дипломной работы заключается в необходимости концептуализации феномена информационной войны. Выступая с ежегодным Посланием к белорусскому народу и парламенту, Президент Беларуси обратил внимание на то, что в последнее время ведется активная кампания по информационной борьбе против Беларуси и на это выделяется немало средств. Сейчас в определенных СМИ регулярно появляются самые разные фейки – от откровенной лжи до весьма качественно сделанных «дипфейков», которые бывает достаточно сложно распознать даже специалисту.

Выявление особенностей применения методов информационной войны в условиях цифровой трансформации общества: Анализ новых технологий и платформ, используемых в информационных войнах (искусственный интеллект, большие данные, социальные сети и т.д.), и определение специфики их воздействия на политические процессы.

РЭФЕРАТ

Аб'ём працы: 57 старонак, 57 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: інфармацыйная вайна, інфармацыйная бяспека, сродкі масавай інфармацыі, кібербяспека, інфармацыйныя тэхналогіі, інфармацыйнае ўздзеянне, прапаганда.

Аб'ект даследавання: інфармацыйная вайна ў кантэксце сучаснай палітыкі.

Прадмет даследавання: Сутнасць, метады, тэхналогіі і ўплыў інфармацыйнай вайны на палітычныя працэсы ў сучасным свеце, стратэгіі процідзеяння.

Мэта дыпломнай працы: комплексны аналіз інфармацыйнай вайны як з'явы сучаснай палітыкі, выяўленне яе сутнасці, асноўных характарыстык, метадаў і ўплыву на палітычныя працэсы. Ацэнка ролі і значэння інфармацыйнай вайны ў кантэксце сучаснай геапалітычнай барацьбы, унутрыпалітычных працэсаў і інфармацыйнай бяспекі Рэспублікі Беларусь.

Задачы дыпломнай працы:

1) вывучыць генезіс інфармацыйнай вайны;
2) адлюстраваць асноўныя падыходы да вызначэння інфармацыйнай вайны;
3) даць тыпалогію інфармацыйным войнам па розных крытэрах;
4) выявіць ролю інфармацыйных войнаў у распадзе аднапалярнага свету і пераходу да шматпалярнага;
5) прааналізаваць найбуйнейшыя информаионных вайны сучаснасці: на прыкладзе Расійскай Федэрацыі і Украіны, вайны ў Паўднёвай Асеціі, Лівійскай Рэспублікі;
6) прааналізаваць механізмы процідзеяння інфармацыйным войнам у Саюзнай дзяржаве Рэспублікі Беларусь і Расійскай Федэрацыі.

Метадалогія даследавання: Аналіз, сінтэз і індукцыя, дэдукцыя, абстрагаванне, класіфікацыя, сістэмны аналіз, параўнальны аналіз, кантэнт-аналіз, метад экспертных адзнак.

Навуковая навізна дыпломнай работы заключаецца ў неабходнасці канцэптуалізацыі феномену інфармацыйнай вайны. Выступаючы са штогадовым Пасланнем да беларускага народа і парламента, Прэзідэнт Беларусі звярнуў увагу на тое, што апошнім часам вядзецца актыўная кампанія па інфармацыйнай барацьбе супраць Беларусі і на гэта выдзяляецца нямала сродкаў. Цяпер у пэўных СМІ рэгулярна з'яўляюцца самыя розныя фэйкі - ад адкрытай хлусні да вельмі якасна зробленых «дыпфейкаў», якія бывае досыць складана распазнаць нават адмыслоўцу. Выяўленне асаблівасцей прымянення метадаў інфармацыйнай вайны ва ўмовах лічбавай трансфармацыі грамадства: Аналіз новых тэхналогій і платформ, якія выкарыстоўваюцца ў інфармацыйных войнах (штучны інтэлект, вялікія дадзеныя, сацыяльныя сеткі і г.д.), і вызначэнне спецыфікі іх уздзеяння на палітычныя працэсы.

ABSTRACT

The volume of work**:** 57 pages, 57 used sources.

Keywords: information warfare, information security, mass media, cybersecurity, information technology, information impact, propaganda.

The object of the research: information warfare in the context of modern politics.

The subject of the research: the essence, methods, technologies and the impact of information warfare on political processes in the modern world. And also, counteraction strategies.

The purpose of the thesis is a comprehensive analysis of information warfare as a phenomenon of modern politics, identifying its essence, main characteristics, methods and impact on political processes. Assessment of the role and significance of information warfare in the context of modern geopolitical struggle, internal political processes and information security of the Republic of Belarus.

The tasks of the thesis:

1) to study the genesis of information warfare;

2) reflect the main approaches to the definition of information warfare;

3) to give a typology of information wars according to various criteria;

4) to identify the role of information wars in the disintegration of the unipolar world and the transition to multipolarism;

5) analyze the largest information wars of our time: on the example of the Russian Federation and Ukraine, the war in South Ossetia, the Libyan Republic;

6) to analyze the mechanisms of countering information wars in the Union State of the Republic of Belarus and the Russian Federation;

Research methodology: Analysis, synthesis and induction, deduction, abstraction, classification, system analysis, comparative analysis, content analysis, expert assessment method.

The scientific novelty of the thesis lies in the need to conceptualize the phenomenon of information warfare. Speaking with the annual Address to the Belarusian people and parliament, the President of Belarus drew attention to the fact that recently an active campaign has been conducted to combat information against Belarus and a lot of money has been allocated for this. Now, various fakes regularly appear in certain media - from outright lies to very high-quality "deepfakes", which can be quite difficult to recognize even for a specialist.

Identification of the features of the application of information warfare methods in the context of the digital transformation of society: Analysis of new technologies and platforms used in information wars (artificial intelligence, big data, social networks, etc.) and determination of the specifics of their impact on political processes.